

بسمه تعالی

الف) کانون‌های کارآفرینی اجتماعی

(۱) «کانون‌های همیاری اجتماعی»، کانون‌های پایه و محوری هستند

- کانون‌های پایه و محوری، کانون‌های همیاری اجتماعی هستند، یعنی هر کسی که می‌خواهد عضو بشود، ابتدائاً باید عضو یک کانون همیاری اجتماعی بشود.
- بعد از آن، مصادیق و موارد بعدی شکل می‌گیرد، یعنی می‌تواند عضو سامانه قرض‌الحسنه، سامانه مرآت و سامانه ام‌بازار بشود، همچنین عضو کانون‌هایی که اختصاصی، کارآفرینی اجتماعید یا هر نوع دیگری هستند، بشود.

(۲) «سامانه» چه تفاوتی با کانون‌هایی همچون «کارآفرینی اجتماعی» یا «اختصاصی» دارد؟

- ما به آن مواردی که به هر صورت نیاز دارد موضوع کارآفرینی اجتماعی و یا اختصاصی را فرد یا افرادی راهبری و راهنمایی کنند، کانون گفتیم، ممکن بود اسم‌های بهتری هم باشد ولی ما نتوانستیم پیدا کنیم که این موضوع با کانون همیاری اجتماعی قاطی نشود ولی در هر حال در ذهن‌مان اینطوری بیاوریم.
- به طور مثال کانون کارآفرینی اجتماعی، در اختصاصی‌ها هم مثلاً کانون مددجویان کمیته امداد، کانون روحانیون و طلاب، کانون کارکنان اداره آموزش و پرورش، اختصاصی‌اند و کارآفرینی اجتماعی هم بر اساس رشته‌های تخصصی شکل می‌گیرند.
- اما در سامانه ام‌بازار همه‌ی اعضا به هر شکلی می‌توانند عضو این سامانه بشوند و از این سامانه استفاده کنند. چنانچه همه عضو سامانه و سامانه‌های قرض‌الحسنه هستند یا اکثراً عضو سامانه مرآت هستند یا می‌شوند.

(۳) اعضای کانون‌های کارآفرینی اجتماعی سه دسته‌اند: «هسته کار و زندگی»، «هسته کار و کسب» و

کانون «تامین کنندگان»

- در مقوله کارآفرینی اجتماعی هسته‌های کار و زندگی، هسته‌های کار و کسب و یک سری تامین‌کنندگان وجود دارند. هسته‌های کار و زندگی و کار و کسب عضو کانون‌های کارآفرینی اجتماعی تحت پوشش رهیاری اجتماعی‌شان می‌شوند.
- هر عضو کانون همیاری اجتماعی که شناسایی و استعدادیابی می‌شوند، اگر مستعد عضویت در کانون کارآفرینی اجتماعی باشد، می‌تواند به عضویت کانون کار و زندگی دربیاید که آن‌ها تولیدی انجام می‌دهند، یا عضو کانون کار و کسب که خرید و فروش انجام می‌دهند و هر دو کانون تحت پوشش رهیاری اجتماعی مربوطه‌شان هستند، بشود یا به نوعی این‌ها تامین‌کننده‌اند.
- یعنی تامین‌کنندگان بزرگ هستند که ممکن است کارخانجات تولیدی باشند و یا بعضا ممکن است به هر دلیلی اگر نیازی باشد که داخل وجود نداشته باشد واردکننده‌ای یا فروشنده عمده‌ای باشد که نتوانیم به آن هسته کار و زندگی یا کار و کسب بگوییم، می‌گوییم تامین‌کننده. چنانچه مثلا به کارخانه تولید لوازم خانگی، تولید چرخ خیاطی، تراکتورسازی، ماشین‌سازی و امثالهم، نمی‌شود بگویی هسته کار و زندگی بلکه این‌ها کارخانه‌اند. خودشان ساختار خاص خودشان را دارند. در نتیجه به آن‌ها تامین‌کننده می‌گوییم که قاعدتا می‌توانند بسیاری از تجهیزات و ادوات کشاورزی یا دامپروری را برای هسته‌های کار و زندگی تامین کنند.
- سیمان فروش یعنی هسته کار و کسب سیمان‌فروشی که در سطح استان هستند، این هسته‌ها عضو کانون‌های کارآفرینی اجتماعی کار و کسب مثلا مصالح ساختمانی می‌شوند. کاشی‌فروشی، تاسیساتی هم همین است و بروید تا آخر. آن‌ها کانون کارآفرینی اجتماعی از نوع کار و کسب مصالح ساختمانی و تجهیزات ساختمانی هستند، این‌ها کانون‌هایی تحت پوشش رهیاری اجتماعی مثلا رهیاری اجتماعی شهرستان الف یا منطقه چند مرکز استان هستند.
- شما در استان کرمان قطعا باید رهیاری به نام خودرو و تجهیزات داشته باشید و دارید، در هر رهیاری اجتماعی باز کانون‌های خودرو و تجهیزات دارید که تمام لاستیک فروش‌ها، قطعه‌فروش‌ها، تعمیرگاه‌ها، کارواش‌ها و امثالهم، این‌ها عضو کانون کارآفرینی اجتماعی چه از نوع کار و کسب چه از نوع کار و زندگی در رشته خودرو و تجهیزات هستند.

(۴) در هر استان برای هر حوزه تخصصی، فقط یک کانون تامین‌کنندگان وجود دارد

- در هر استان یک کانون کارآفرینی اجتماعی از نوع تامین‌کنندگان یعنی کارخانه‌های بزرگ و امثالهم، هستند یعنی ممکن است در استان شما یک کانون کارآفرینی اجتماعی از نوع تامین‌کنندگان مانند

پلاستیک یا تراکتورسازی وجود داشته باشد که می‌خواهند کالایشان را برای نیاز اعضا عرضه کنند، عضو آن‌جا نباشد.

- این نباید با آن کانون همیاری اجتماعی کارکنان خودش اشتباه گرفته بشود. آن یک کانون همیاری اجتماعی برای کارکنانش دارد، آن جای خودش محفوظ است و کانون همیاری اجتماعی‌اش را منتفی نمی‌کند.

- پس شما طبق آن چیزی که برنامه‌ریزی شده در استان برای هر حوزه یا رشته‌ای که صحبت شده، یک کانون تامین‌کنندگان پیدا می‌کنید که این کانون تامین‌کنندگان، کارخانجات و امثال این تامین‌کنندگان بزرگ عضو آن کانون بشوند. این‌ها از جنس کارآفرینی اجتماعی‌شان هستند.

- چون در استان‌ها معمولا تعداد این‌ها خیلی زیاد نیست. از طرفی با این‌ها باید رابطه قوی شکل بگیرد. علاوه بر آن رهیاری اجتماعی منطقه که اسم بردیم، خود دبیرخانه استان هم کارآفرینی اجتماعی‌اش باید درگیر باشد.

- در نتیجه به ازای هر حوزه یا بخش یک کانون کارآفرینی اجتماعی از نوع تامین‌کننده هم شکل می‌گیرد.
- ممکن است عضو این‌ها به اندازه سه شرکت یا ۵ تا شرکت باشد ولی یک رهیار مخصوص از جنس کارآفرینی اجتماعی اموراتش را دنبال می‌کند.

(۵) چرا تامین‌کنندگان، هسته محسوب نمی‌شوند؟

- مثلا کانون کارآفرینی اجتماعی رشته دامپروی، هسته کار و زندگی است، آن کسی که دارد دام می‌فروشد یا ابزار دامپروی و امثالهم می‌فروشد، کار و کسب است اما مثلا یک کارخانه‌ای که تجهیزات دامپروی می‌سازد، هسته نیست، یک کارخانه و بنگاه بزرگ است، در اینجا معنای هسته از بین می‌رود.

- هسته‌ها آن‌هایی هستند که در خانه‌اند، هسته تعداد چند نفره، مثلا حداکثر ۱۰-۱۵ نفرند، دور هم هستند، با هم کار می‌کنند و یک متولی هم دارد مثلا یک ماشینی که سه نفر چهار نفر روی آن کار می‌کنند. یا یک نانوايي که چهار نفر دور هم دارند کار می‌کنند. ما به آن هسته کار و زندگی یا هسته کار و کسب می‌گوییم.

- آن واردکننده که امروز مواد اولیه خوراک دام را به کشور وارد می‌کند یا کارخانه تولید پارچه در بروجرد، در کارآفرینی اجتماعی موثر است اما جنسش هسته نیست. تامین‌کننده است.

- کارخانه سیمان یا کاشی و سرامیک مثلا در شهرستان‌های میبد، یزد و رفسنجان که تامین‌کنندگان هستند، برای خودشان کانون همیاری اجتماعی دارند ولی خود کارخانه، خود شرکت عضو کانون کارآفرینی

اجتماعی تامین کنندگان مصالح ساختمانی و عمران ساختمانی می شود. این ها تا هسته کار و کسب در سراسر کشور دارند که از آن ها خرید می کنند و می تواند با مدل خدمت نسبه، همه این ها در این پلتفرم امنیت پیدا بکنند، کارشان سرعت پیدا بکند، راحت تر بشوند. یعنی آن کارخانه به جای این که برود تا چک از آن هسته کار و کسب بگیرد، به او بگوییم که اصلا شما وقتی که این جا عرضه می کنی اگر این خدمت نسبه را هم داشته باشی اگر اینطوری هم باشد، پولش را در حسابت می بینی. و دیگر هیچ نگرانی و زحمت در مورد وصول تولیداتی که عرضه می کنی نداری. هسته کار و کسب شما هم می توانی این مدل خدمت نسبه کالایت را بگیری و مثلا چندماهه پردازی. همه این چیزها قابل انجام است.

ب) رهیاری‌های تخصصی**(۱) ضرورت فعال بودن سه امور «همیاری اجتماعی»، «قرض‌الحسنه» و «کارآفرینی اجتماعی» در دبیرخانه‌های استانی**

- یک امور کارآفرینی اجتماعی، یک امور قرض‌الحسنه و یک امور همیاری اجتماعی به عنوان امور عملیاتی در دبیرخانه استان وجود دارد.
- در دبیرخانه استان یک امور همیاری اجتماعی است. یک امور قرض‌الحسنه است یک امور کارآفرینی اجتماعی. بعضی از این رهیاری‌ها ممکن است بالای ۹۹ درصد کارشان با یکی از این رهیاری‌ها باشد. مثلا بعضی از رهیاری‌های اختصاصی، ۹۰ درصد کارشان یا با همیاری اجتماعی است یا با امور قرض‌الحسنه. بعضی از رهیاری‌ها که همین رهیاری‌های تخصصی هستند ۹۹ درصد کارشان با امور کارآفرینی اجتماعی است که اصلا آدم حس می‌کند این‌ها مستقیم زیر نظر آن جا هستند. درست هم هست. در واقع این سه تا اموری که گفتیم کمک دبیر استان است در این امور. در واقع یک طوری معاونت می‌کنند دبیران استان را در امور مربوط به خودشان.

(۲) مروری بر تعاریف و مصادیق انواع رهیاری‌ها

- این رهیاری‌ها چه رهیاری‌های اجتماعی چه رهیاری‌های اختصاصی چه رهیاری‌های تخصصی خودشان تیم رهیاری‌اند.
- رهیاری‌های اجتماعی که یا در شهرستان یا در مناطق مرکز استان عموما همه امورات مربوط به محدوده فعالیت خودشان را پیگیری می‌کنند، حتی اگر پیگیری موارد مربوط به کارآفرینی اجتماعی در دسته خودشان باشند هم درگیرند. یعنی نمی‌گویند ما فقط همیاری اجتماعی، فقط کارآفرینی اجتماعی، فقط قرض‌الحسنه. نه همه امورات.
- مگر الان آقای ماهانی به عنوان رهیار مرکزی امداد درگیر موضوعات کارآفرینی اجتماعی مددجویان نیست؟ ولی اختصاصی است. اختصاصی آن گروه خاص است. از این طرف همین موضوع خودرو و تجهیزات، بیشتر کار خودرو و تجهیزات این است که هسته‌های کار و زندگی، کار و کسب و تامین‌کنندگان را پیگیری کند. بیشتر کارش می‌شود تخصصی اگر چه وقتی که تخصصی شد عملا کار رهیار اختصاصی برای جهاد کشاورزی را هم انجام می‌دهد. اگر چه مثلا اگر یک کارخانه لبنیاتی در

- مرکز استان بود، موضوعات مربوط به عرضه کنندگی و امثالهم را هم پیگیری می‌کند. مرز بلند نکشیم، ولی تعیین تکلیف شده است.
- یک سری رهیاری‌ها برای یک گروه خاصی مثل طلاب و روحانیون مثل مددجویان امداد، مثل کارکنان آموزش و پرورش، هستند، به این‌ها اختصاصی می‌گوییم که موضوع اختصاص خودشان را دنبال می‌کنند و فقط در مرکز استان هستند.
  - تخصصی و آموزش عالی اختصاصی است و ما ۱۹+۱ یا ۱۹ رهیاری اختصاصی نداریم و موضوع کارهای آموزش و پرورش عمدتاً مباحث همیاری است و اختصاص به گروه آموزش و پرورش دارد.
  - هر کلمه‌ای به کار ببریم گروه کلمه درست‌تری است. دوستان معنایی که به گروه در بانک می‌گفتیم در ذهن‌شان نیاید. انواع و اقسام گروه‌های اجتماعی است.
  - به رهیاری‌هایی تخصصی می‌گوییم که نمود و نمادش امروز کارآفرینی اجتماعی است مانند دامپروری، پوشاک، خودرو و تجهیزات ولی رهیاری بیمه هم یک نوع تخصصی است که باید تخصص بیمه را دنبال کند. یعنی گروه بیمه یک گروه خاص نیست که مثل کارکنان آموزش و پرورش، بگوییم چند هزار نفر هستند. رهیاری‌های از این جنس مثل دامپروری، پوشاک، کشاورزی و غذایی، خودرو و تجهیزات، عمران و ساختمان و امثالهم، ممکن است ظاهرش بیشتر اختصاصی باشد،
  - وظیفه و نقش اصلی‌اش این نیست که کاری بکند آن‌جا کانونی شکل بگیرد. بلکه اصل کار رهیاری تخصصی کشاورزی و غذایی، شکل‌گیری هسته‌های کار و زندگی و کار و کسب و موضوع تامین‌کنندگان، پیگیری مسائل تامین‌کنندگان در استان و رهیاری حتی اختصاصی تامین‌کنندگان در مرکز استان، این رهیاری‌ها چه رهیاری‌های اجتماعی چه رهیاری‌های اختصاصی چه رهیاری‌های تخصصی خودشان تیم رهیاری‌اند.

(۳) در هر دبیرخانه باید متناسب با هر تخصص، رهیاری (یا همیار) مربوطه فعال باشد

- الان در بخش‌های امور کارآفرینی اجتماعی، بافت، دوخت و پوشاک، یعنی پوشاک، فرش، گلیم و امثال این نوع فعالیت‌ها است، کشاورزی و غذایی، رفاه، ورزش و نشاط، مبلمان، لوازم خانگی و اداری، خودرو، ماشین‌آلات و تجهیزات، فناوری اطلاعات، طلا، جواهر، سنگ‌ها و فلزات قیمتی، فرهنگ، هنر و رسانه، بهداشتی آرایشی و... است.
- آن چیزی که از قبل صحبت شده و روشن است، این که چون کارآفرینی اجتماعی به بخش، حوزه، رشته، شاخه و زیرشاخه تقسیم‌بندی شده‌اند، باید در هر دبیرخانه به تناسب همیاری مربوط به آن

تخصص خاص، رهیار و همیار برای یک بخش یا حوزه اختصاصی وجود داشته باشد و آن موضوع را تخصصی پیش می‌برد.

- باز هم تاکید می‌کنم قرار نیست همه استان‌هایی که احیانا مسئله نیرو یا امثالهم را دارند، به ازای هر کدام وقتی می‌گوییم یکی، مغفول بماند. ممکن است یک جایی هم کمبود نیرو داشته باشیم یا هنوز به آن سطح از فعالیت نرسیده باشیم.
- در نتیجه الزاما این نیست که برای هر موضوع یک تخصص وجود داشته باشد، یک نفر می‌تواند متولی مثلا دو بخش یا دو حوزه می‌شود ولی تکلیف متولی و رهیاراش روشن است.

(۴) رهیارهای تخصصی، چه موضوعاتی را پیگیری می‌کنند؟

- شاید بعضی در ذهن‌شان فقط این باشد که رهیار تخصصی کشاورزی و غذایی مثلا باید برود در سازمان جهاد کشاورزی یک کانونی را درست کند و آن جا هم کاری بکند شکل بگیرد.
- وظیفه و نقش اصلی رهیار تخصصی این نیست که برود کاری بکند آن‌جا یک کانونی شکل بگیرد. بلکه اصل کار او، شکل‌گیری هسته‌های کاروندگی و کاروکسب و هم موضوع غره آن‌ها و هم موضوعات دیگرشان و پیگیری مسائل تامین‌کنندگان در استان و حتی ایفای نقش رهیار اختصاصی برای این تامین‌کنندگان (مستقر در مرکز استان) است.

(۵) رهیارها، ذیل هیچ یک از امورها در دبیرخانه استان نیستند.

- هیچ کدام از رهیارها چه رهیار اجتماعی، چه رهیار اختصاصی و چه رهیار تخصصی، اینطوری نیستند که بگوییم آن زیر نظر آن امور است، رهیارها همه رهیارهای استان هستند.
- مثلاً یک رهیار تخصصی اگر خواست ارتباطی در امور همیاری اجتماعی یا عضویت برقرار کند، از چه کسی باید سوال کند؟ می‌خواهد مشورت کند بگوید کانون شکل بگیرد یا نه. با چه کسی صحبت کند؟ اگر یکی از اعضای آن کانون یک مشکل قرض‌الحسنه ای داشت به یک رهیار تخصصی رسید، این باید با چه کسی صحبت کند؟ در موضوعات مربوط به کارآفرینی اجتماعی باید با کجا هماهنگ کند؟
- ۹۰ درصد کار رهیارهای تخصصی بیشتر با امور کارآفرینی اجتماعی رقم می‌خورد. ولی مثلا اگر یک کانون همیاری اجتماعی خواست در سازمان جهاد کشاورزی شکل بگیرد، رهیار اجتماعی باید برود از طریق امور کارآفرینی اجتماعی بعد برود به امور همیاری اجتماعی؟ نه این رهیار اجتماعی مستقیما با امور همیاری اجتماعی موضوع شکل‌گیری کانون، عضویت و... را پیگیری می‌کند.

(۶) مسئولیت رهیاری تمامی هسته‌های کاروندگی و کاروکسب در هر منطقه (چه شهرستان و چه مرکز استان)، برعهده «تیم رهیاری اجتماعی» همان منطقه است

- در مورد تمام کانون‌های کارآفرینی اجتماعی که از نوع هسته کار و زندگی و کار و کسب هستند، اینها چه در شهرستان باشند چه در مرکز استان، تحت پوشش رهیاری‌های اجتماعی است.
- فرض کنید رهیار کشاورزی یا غذایی یک کانون تامین‌کنندگان (همان کارخانجات بزرگ) را خودش دنبال می‌کند ولی تمام هسته‌های کار و زندگی و کار و کسب مثلاً کشاورزی و غذایی و دامپروری، عضو کانون‌های کارآفرینی اجتماعی تحت پوشش رهیاری‌های اجتماعی مربوطه‌شان هستند.
- بنابراین کانون کارآفرینی اجتماعی تحت پوشش رهیاری اجتماعی منطقه مربوطه است و رهیار تخصصی که در دبیرخانه است وظیفه و نقشش هماهنگی‌های امور مربوط به خودرو و تجهیزات در سطح استان با هماهنگی امور کارآفرینی اجتماعی و امورات دیگر، است.
- مثلاً کانون کارکنان سازمان جهاد کشاورزی، اگرچه بیشتر کارش با امور کارآفرینی اجتماعی است اما رهیاری اجتماعی مربوط به کانون همیاری اجتماعی و امورقرض‌الحسنه، این کانون را هم پیگیری می‌کند.

(۷) مسئولیت رهیاری تامین‌کنندگان هر شهرستان برعهده تیم «رهیاری اجتماعی» همان منطقه است ولی مسئولیت رهیاری تامین‌کنندگان مستقر در مرکز استان، برعهده «رهیاری تخصصی استان» است

- تامین‌کنندگان که کارخانجات بزرگ و تامین‌کنندگان بزرگ هستند، دو نوعند: یا در مرکز استانند یا در شهرستانند.
- رهیاری کارخانجاتی که در مرکز استان هستند (مثل کارخانه لاستیک بارز که در شهر کرمان است)، به عهده خود رهیار تخصصی است. یعنی لازم نیست دو نفر با آنها مذاکره کند، دو نفر رهیاری‌شان بکند، دو تا تیم بروند، همان رهیاری تخصصی خودش کار رهیاری اجتماعی آن کانون همیاری اجتماعی کارخانه مثلاً لاستیک بارز، هر دو تا را خودش انجام می‌دهد.
- ولی مسائل مربوط به تامین‌کنندگان در شهرستان‌ها با سه ضلع مثلث انجام می‌شود. یکی تامین‌کننده آن کارخانه، یکی رهیاری اجتماعی شهرستان، یکی رهیاری تخصصی‌اش در دبیرخانه استان است. همه این‌ها طبق آن چیزی که الان داریم انجام می‌دهیم با هماهنگی با امورات مربوطه یعنی امور کارآفرینی اجتماعی، امور قرض‌الحسنه و امور همیاری اجتماعی انجام می‌شود.

- مثلاً رهیاری کانون همیاری اجتماعی یک کارخانه در شهرستان (مانند کارخانه خودروسازی بم یا کارخانه تولید پارچه در بروجرد، که تامین کننده است)، به عهده آن رهیاری اجتماعی شهرستان مربوطه است، به هر صورت در آن گفتمان سازی که اتفاق می افتد، یک کانون همیاری اجتماعی در آن کارخانه مربوطه شکل می گیرد. در مورد عرضه تولیداتشان برای استفاده اعضا، تیم رهیاری تخصصی و رهیاری اجتماعی با هم هماهنگ می شوند.

(۸) «تیم رهیاری اجتماعی شهرستان» باید در رسیدگی امورات تخصصی «تامین کنندگان شهرستان»، با «رهیاری تخصصی استان» و «امور کارآفرینی استان» هماهنگ باشند

- کلمه رهیاری اجتماعی را یادمان باشد، اگر بنا شد مذاکره ای برای کارخانه ای در شهرستانی باشد که بیاید لاستیک، ماشین، تراکتور، ادوات کشاورزی یا پارچه اش را عرضه کند، حتما امور کارآفرینی اجتماعی استان، رهیار تخصصی اش و رهیار اجتماعی اش باشد، درگیر موضوع می شوند و با هماهنگی هم عمل می کنند. در این موضوع با هم همیارند.

- در سطح کشور، الان در مورد امداد و کارآفرینی اجتماعی و قرض الحسنه شکل گرفته، یعنی دبیر استان، دبیر امید که رهیاری مرکزی امداد است، امور کارآفرینی اجتماعی هم درگیر است. به تبع دبیر استان، امور کارآفرینی اجتماعی اش، امور قرض الحسنه اش، رهیاری های اجتماعی شهرستان ها همه درگیر شده اند و این یک اکوسیستم خوب است. مثل یک ماشین دارد عمل می کند. یعنی اصلاً اینطوری نیست که اگر امروز از آقای ماهانی سوال کنیم بگوید نمی دانم. یا از خانم حسین زاده سوال کنیم بگوید نمی دانم. یا از دبیران استان سوال کنیم بگوید نمی دانم. همین موضوع در مورد دانش بنیان ها در مورد بهزیستی در مورد ورزش هم دارد اتفاق می افتد.

- من می خواهم بگویم که وقتی که یک کارخانه ای در حد تامین کننده شد، بهتر است که امور کارآفرینی اجتماعی استان و رهیار تخصصی اش هم علاوه بر تیم رهیاری تیم مربوطه وارد بشوند که کارها هماهنگ تر پیش برود. سرعت عمل بیشتر باشد. وقتی که رهیار اجتماعی تخصصی در دبیرخانه استان یا یک امور کارآفرینی استان خودش درگیر موضوع هم بود سرعت عمل در پیشبرد فرایندهای عملیاتی هم بیشتر می شود.

(۹) رهیاران تخصصی در مورد «تامین کنندگان مستقر در مرکز استان» عملاً نقش رهیار اختصاصی را هم ایفا می کنند

- تخصصی ها در مورد تامین کنندگان مرکز استان، عملاً نقش رهیاری اختصاصی را هم بازی می کنند.

- رهیاری تخصصی چه تامین کننده، چه هسته کار و زندگی چه هسته کار و کسب، می رود گفتمان می کند، صحبت می کند، غرفه در اختیارش است و امثالهم و خلاصه به یک عرضه تولیدات کالا و محصول می انجامد.

(۱۰) رهیاران تخصصی باید به تدریج امور «تعاونی مصرف» و «توسعه بازار» (و بخشی از امور فرداپ) را برعهده بگیرند.

- وقتی که هنوز موضوع امور همیاری اجتماعی و امور قرض الحسنه و کارآفرینی اجتماعی شکل نگرفته بود و ما ساختار به آن شکل نداشتیم، برای این که کارها جریان پیدا بکنند در مرحله اول موضوعی به نام تعاونی مصرف بود. گفتیم خودمان حداقلی را دنبال کنیم و داشته باشیم ولی از همان اول هم عرض کردیم این تعاونی مصرف یک کار بلندمدت نیست و عمدتاً تعاونی مصرف در آن مواد غذایی، لوازم خانگی و اداری، الکترونیک، موبایل و امثالهم، ورود پیدا کرده بود.

- برای این که موضوع گرمی پیدا بکنند، در بعضی از استانها من عنوان توسعه بازار را گفتم که داشته باشیم تا در آینده جای خودش را پیدا کند. آن روز به دوستان گفتم یک تعاونی مصرف داشته باشید خودتان عرضه کننده بشوید که کار عرضه و تقاضا امتحان بشود. کار پلتفرم با هر سختی و مشکلی و اشکالی که در آن وجود دارد جلو برود. مهم این است که حرکت کنیم به جلو برویم.

- موضوع بعدی عنوانی به اسم فرداپ بود که امور فرداپ دو بخش دارد. یک بخش مربوط به امور همیاری اجتماعی بود که الان دارد به سمت خودش هدایت می شود. یک بخشی اش مربوط به همین عرضه و تقاضا بود. حالا سیستم دارد به سمتی می رود که اگر رهیاری یا همیار کشاورزی و غذایی بود یا همیار بخش مربوط به بافت و دوخت و پوشاک بود، آن کسی که رهیاری این کار و این تخصص می شود این را دنبال می کند.

- وقتی که پلتفرم خوب شکل گرفت، هسته های کار و زندگی، هسته های کار و کسب یا تامین کنندگان به عبارت مختصر اعضای کانون های کارآفرینی اجتماعی آمدند و کالا و خدمات خودشان را عرضه کردند، عملاً تعاونی مصرف ماموریت خودش را انجام داده است.

- و بخش عمده ای از کارهایی که تعاونی مصرف، توسعه بازار و امور فرداپ در امور کارآفرینی اجتماعی و عرضه و تقاضای کالاهای کانون، هسته های کارآفرینی اجتماعی دارند به عهده این ها می افتد و کار آن ها از این زاویه سبک تر می شود.

(۱۱) بخش قابل توجهی از وظایف مرتبط با «فرداپ» استان به «امور همیاری اجتماعی» منتقل شده است.

- من حرفم این است که آرام آرام رهیادهای کارآفرینی اجتماعی و رهیاران تخصصی کارآفرینی اجتماعی، باید اموراتی که به نحوی در ارتباط با توسعه بازار اتفاق می افتاد یعنی اموری که مربوط به عرضه و تقاضاست، رهیاری کنند و به ترتیب و به تدریج این رهیاریها و همیاریها شکل بگیرد.
- از وقتی که امور همیاری اجتماعی به وجود آمده، بخش قابل توجهی از وظایفی که آن امور فرداپ ابتدایی انجام می دهد روی دوش امور همیاری اجتماعی افتاده است.

(۱۲) دبیران با هماهنگی فرداپ باید عنصری را مسئول رصد و پایش «عرضه و توزیع محصولات هسته‌ها» در امبازار تعیین کنند

- اصل پلتفرم امبازار (همانی که در فارسی بازار اعضا می گوئی) برای این است که هسته‌های کار و زندگی، هسته‌های کار و کسب یا تامین کنندگان مواد اولیه مایحتاج خودشان را از این طریق تامین کنند، محصولشان را هم عرضه کنند.
- دبیران در استان و در سطح رهیاری باید با هماهنگی فرداپ باید این که یک هسته کار و زندگی یا یک هسته کار و کسب، یک کالا یا محصولی را عرضه کرده است. آیا این با همان کیفیت رسیده؟ به موقع رسیده؟ قیمت‌ها نامتعارف نیست؟ و امثالهم، را رصد و پایش کنند.
- در دبیرخانه‌های استانی باید یک عنصر این موضوع را انجام بدهد که مرکزیتش هم در فرداپ است.